

Izhaia vsak petek dopoldne. Izdaja konsortej Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, ca-sella centro 87. — Urad: via Imbriani 9-III.
Odgovorni urednik: dr. L. BERČE.
POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.
NAROČINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četr leta 3 L. - IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četr leta 5 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

LICEJSKI OGLOSNI IN OBJAV
LJUBLJANA, v 1 stolpu 4 L.
popusta; pri 10 kratni
objavi (pol leta)
objavi (celo leto) 50%
popusta.
MALI OGLOŠI: 30 stotink vsaka beseda v na-
vadnem tisku; mastne 40 stotink beseda; z
VELIKIMI ČRKAH 50 st. beseda. Pri stalnem
oglaševanju primeren popust.

Mali koledar.

Petak, 29. julija: Marta. Sobota, 30.: Kufin. Nedelja, 31.: Ignacij. Pondeljek, 1. avgusta: Peter v ječi. Torek, 2.: porcijunkula. Sreda, 3.: Lidija. Četrtek, 4.: Nedeljko (Dominik). Petek, 5.: Devica Marija Snežnica. Sobota, 6.: Povečanje Jezusovo. Nedelja, 7.: Kajetan.

MALE NOVICE.

Vojna odškodnina. Rekurzi zoper likvidacijo.

Ko ti finančna intendanca likvidira vojno odškodnino, to je, ko ti naznani, koliko so ti določili, tedaj imaš 30 dni časa, da rekuriraš, in sicer od dne, ko si dobil odlok v roke. Rekurz pošlješ — kakor doslej — vojno odškodninski komisiji. Tedaj se prične sodnijsko postopanje.

Ta zakon je stopil v veljavo 21. julija.

Kakor listja in trave.

Končno "so" prebivalce Rusije prešteli. 146 milijonov jih je. Pač ogromno število!

Juri Vuk.

Naš znani 31 letni Juri Vuk iz Gorice, ki je sedaj v goriških zaporih, ima novo smolo. Dočim je še zaprt, so ga orovniki ovadili, da si je po krivici prilastil od Mihaela Liacijsa v Trstu šivalni stroj.

V zračnih višinah.

V Ameriki je letalec Champs šel z letalom do 14.630 m višine, torej za pet Triglavov visoko. Med povratkom se je letalo včelo, a se je letalem posrečilo, da se je rešil.

Je učel!

Na Premu je služil za pastirja 12 letni Francek iz Kilovč 7. Dne 16. t. m. se ni več vrnil. Pobegnil je najbrže proti Trstu. Če je komu kaj znano, naj blagohotno sporoči staršem (Anton Frank, Kilovče 7) ali pa orožnikom.

Nov zdravnik.

Naš rojak iz Sv. Ivana na Vrdeli g. Lojze Dolhar je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva. Novemu doktorju naše čestitke!

Skočnina znižana.

Uprava tržaške pokrajine je znižala skočnino takole: od 1. avgusta bo znašala skočnina za (dobro rjavo gorsko pleme) enkrat 8 lir; naročnina za 4 mesece znaša 20 lir.

Ognjenik v Sveti deželi.

V bližini Mrtvega morja se je na vrhu odprt hrib in iz njega se valijo ogromne množine dima in pepela. Čuje se strašansko bobnenje.

Od sreče znorel.

V Carigradu je mornar dobil na srečko. Ko mu je blagajnik izročil 30 tisoč turških lir, je mornar zbesnel in um se mu je omračil.

Ruski škofje in svoboda Cerkve.

Ruska vlada je pred meseci zaprla osem ruskih škofov in jih konfirmlala na Soloveckem otoku sredi Belega morja. Škofje so naslovili na vladno pismo. Škofje pišejo: «Smrti se ne bojimo, ker bi bila za nas le odrešenje in konec muk na tem otoku solz». Nato pišejo, naj vlada ustavi nesmiselno preganjanje Cerkve, ki se ne briga za vladne posle, zahteva pa priznanje svoje neodvisnosti in prosti izvrševanje svojega poslanstva. Končno prudarjajo škofje, da država vere ne bo nikdar zatrila, ampak le sebi škodovala. Ob sklepu pišejo škofje: «To smo morali povedati, in vdano pričakujemo plačila v nebesih, katerega bomo deležni, če nas bodo po Gospodovi besedi zaradi Njega pregnali in zasramovali».

Vojnska proti draginji.

Vlada je srečno spravila livo na dobrodošno višino. Z drugimi besedami: z zvišanjem vrednosti lire bi morale cene vseh pridelkov in izdelkov razmerno pasti.

Pa žal, da ni tako. Kar mora kmet kupiti, je drago, kar pa proda, je poceni. Le spomnimo se na pr. cen za živino. Cena je padla od lani najmanj za polovico. Ali pa kupuje kmet industrijske izdelke tudi za polovično ceno?

Dočim gredo cene kmetijskih pridelkov navzdol, imajo industriji in veletrgovci še vedno gluha ušesa za ljudski klic.

Državna vlada je več časa zamantrkala na vrata kapitalistov, industrijev, veletrgovcev. Ko se je izkazalo, da je trkanje zaman, je vlada razglasila vojsko zoper draginjo. Sam prvi minister je

prevzel vodstvo. In uspehi se že kažejo. Oderuhi se kaznujejo, kar moramo od srca odobravati. Hišne posestnike, ki revne ljudi s stanarino odirajo, pa kar konfirajo, kar je najboljše bojno orodje zoper pijavke. Tako je bil te dni bogat hišni posestnik obsojen na tri leta konfinacije. Dan na dan padajo odsodbe in globe trgovcev, ki se ne držijo dočlenih cen.

Dolžnost vseh socialno čutečih ljudi je, da vladu v tej vojski podpirajo. Vse oderuhe, pijavke je treba brez usmiljenja naznani oblastiom. Samo tako je upati, da se bo odpored vedeindustrijalcev, ki je nesocialen, zlomil.

V teh dneh je vladu pritisnila na proizvajalce umetnih gnojil. In uspeh se je takoj prikazal: kar je stalo prej 155 lir, bo padlo na 95 lir. Le tako naprej!

Proti zadružam.

Edinost je začela rafinirano vojsko zoper zadružne. V obliki dopisa napada zadružno mlekarno v Čiginju. Ali ima kak trgovcev edinjsko kako potrebo?

Češki fašisti.

Pri občinskih volitvah, ki se bodo v kratkem vrstile na češkem, bodo češki fašisti nastopili samostojno. Njih načelnik je bivši general Gajda. Imajo uniformo in pozdrav italijanskih fašistov. Njih načelo je: Za narodno slogo in edinost.

Grozna nesreča.

V Selcih v Jugoslaviji je posestnik Valentin Markelj nakladal seno v hlev. Padel je z leestve in se globoke nasadil na vilé. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Velika pevska vaja.

V majniku 1828. bo na Dunaju nastopilo skupno nad 200.000 pevcev. V nekaterih pesmih bo pelo do 40.000 pevcev, česar doslej svet še ni učakal. Če bo velikanski zbor zapel tudi v svenemško Die Wacht am Rhein (vahtam rajn), se bo pesem slišala čez francosko mejo!

V Rim!

Videmski nadškof Rossi je bil poklican v Rim. Govori se, da ga bo sv. stolica odstavila.

Nova župnija v Trstu.

Dosedaj smo imeli v mestu župnije sv. Antona novega, sv. Antona starega, sv. Justa, jezuitarjev, sv. Jakoba, sv. Vincenca. Pravkar se je ustanovila nova župnija. Župnijska cerkev, ki je posvečena Mariji milostljivi, se nahaja v ulici Rossetti, in jo vodijo frančiškani, ki so Trentinci.

Nova župnija ima tale obseg: Piazza Garibaldi do via Istituto do via Conti, via dei Porta, strada del Cacciatore, Casse comunali S. Luigi, čez Boschetto na ravnot do via Pindemonte, via Bonomo, via Brunner, via Stuparich, Gatteri, Pietà, via M. d'Azeglio, Parini, Vasari, piazza Garibaldi.

Kar je v tem krogu, spada pod novo župnijo.

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.
V 29. številki lista smo poročali, da znaša mesečnina na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru 750 dinarjev. To je bila pomota. Mesečnina znaša le 150 (sto in petdeset) dinarjev. Toliko v popravek.

Kazen božja.

V zadnjih treh mesecih je bilo na Francoskem mrljev za 52.000 več ko novorojencev. Tako gre Francija neizbežno dol. Najprej so zavrgli Boga, potem šesto božjo zapoved; zdaj se to strahovito maščuje nad celim narodom.

Znamke in pisma.

Deslej smo rabili na pismih znamke po 60 stotink, odslej zadostuje 50 stot.; na dopisnicah doslej znamke za 40, odslej za 30 stotink.

Fašij v Zgoniku.

Krajni odbor fašistovske stranke v Zgoniku se je takole sestavil: Giuseppe Coscio, Paolo Madeo, Ludvik Mahorčič kot podešta, Nini Gruden, bivši župan, Franc Sluga.

Postava je stroga.

Tržaški podešta je velen zapreti trgovine za 5 dni: Ivan Vascotto, Kjedin 686, Marija Kosmerlj, Vrdelca 24, ker so bile prodajne cene previsoke. V Brešiji je županstvo kaznovalo 8 trgovcev za 3000 lir radi previsokih cen.

Srbško delo v italijančini.

Soprema jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu drja Vladimir Savić, gospa Jela Savić, roj. Spiridonović, je leta 1923. izdala v Belém gradu pesniško delo «Pergamenti». Srbska in sploh jugoslovanska javnost, in tudi književni kritiki, so delo zelo pohvalili. In res je delo toliko v vsebinskem, kolikor oblikovnem oziru tako lepo, da bi morali Slovenci želeti, da bi Pergamenti išli tudi v slovenskem jeziku. Delo dokazuje, da je pisateljica nele izredno nadarjena in globoko izobražena ženska, ampak tudi prežeta krščanskega duha. Bila je kot deklica namreč tudi tri leta v šoli šolskih sester Notre dame v Trstu. To delo je sedaj izšlo v italijanskem prevedu, ki ga je srečno pripravil profesor Urbani. Prevod se dobi v vseh knjigarjah. Prihodnjič priobčimo kratek posnetek vsebine znamenite pesnitve.

Dunajska revolucija in škoda.

Izračunili so, da je železnica v parnih punta trpela škodo, ki znaša okrog 14 milijonov lir, pošta poldruži milijon; iz hotelov je zbežala večina gostov. Skupna škoda se ceni nad 25 milijonov lir. Pri požigu sodnijske palače so zgoreli vsi testamenti do enega.

Za dijake-vojne sirote.

Zveza trgovcev v Rimu, via Gregoriana 12, je razpisala 100 dijaksih podpor, ki so namenjene za take vojne sirote, ki se hočejo posvetiti poljedelstvu, gozdarstvu, rudarstvu ter takim sirotam, ki hodijo na realke, trgovske šole in meščanske, tehnične, inženirstvo. Prošnje do 31. avgusta 1927. na prefekturo. (Comitato provinciale per gli orfani di guerra).

Zavod dr. BONCINA-FINETTI

TRST, via Fabio Filzi 23. Tel. int. 48-23.

Zdravljene ŠJATIKE

(ishias, vnetje bedrnih živcev)

v treh dneh zajamčeno.

Zdravi se tudi trganje živcev v rokah in bokih.
Sprejem od 10-12 in od 15-17.

„Alojzijevič“ v Gorici.

Odbor «Alojzijeviča» bo v prihodnjem šolskem letu 1927-28. sprejem v zavod proti plačilu:

1. učence, ki so z dobrim uspehom dovršili IV. razred ljudske šole in ki bi se želeli pripraviti za sprejemni izpit v I. razred katerekoli srednje šole italijanskim učnim jezikom (gimnazije, realke, učiteljišča in komplementarne šole). Tudi prihodnje šolsko leto bomo v ta namen otvorili v zavodu pripravnico, oziroma V. razred ljudske šole, v katerem se bodo še posebej gojili oni predmeti, ki pridejo v poštev pri ne lahkiem sprejemnem izpitu.

2. Sprejeli bomo tudi gotovo število vzornih lanskoletnih dijakov, ki bi radi obiskovali tukajšnje javne srednje šole.

Prošnji za sprejem v zavod je treba priložiti sledeče listine:

1. krstni list (kolkovan);
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. spričevalo o cepljenju koz (na nekolkovanem papirju);
4. spričevalo dušnega pastirja o ravnom vedenju prosilec.

Bivši gojenci naj vložijo samo prošnjo brez prilog. Prošnje je treba poslati do 31. avgusta t. l. na naslov: Odbor «Alojzijeviča», Gorizia, via Ponte Isonzo 3.

Ustrena pojasnila daje vodstvo zavoda vsak dan od 10.—11. dopoldne, izvezemši nedelje in praznike.

Gradež in tuje.

Lansko poletje je bilo v Gradežu 5986 Čehov, 4982 Avstrijev, 1099 Ogrov, 1020 Poljakov, 732 Nemcev in 467 Jugoslovov.

Živina in postava.

Italijanski kazenski zakonik, paragraf 491., pravi takole: Kdorkoli surovo ravna z živino, ali jo brez potrebe pretepa, ali jo kakorkoli trpinči, se kaznuje z globo do sto lir. — Vsekakor važno za župane, tajnike in sploh za vse ljudi.

Konec centralizma na Čehoslovaškem.

Čehoslovaški parlament je sklenil zakon, po katerem se razdeli republika na štiri upravne enote, t. j. 1. Češko, 2. Moravsko in Šlezijo, 3. Slovaško in 4. Podkarpatsko Rusijo. Te dežele bodo imeli svoje deželne zbole z obsežno avtonomijo. S tem je dobila veliko zadodčenje zlasti Slovaška ljudska stranka, ki se je dolga leta neutrudljivo borila proti praskemu liberalizmu in za av

da plačala in Jože je odšel z denarjem in lepo besedo, a ni pozabil vtakniti v žep že prodanih žlic, ki jih je sosed znova prodal in zopet ukradel. Pri predzadnji hiši se mu je sreča skisala in neprevidni kramar je odsedel trtedenski zapor...

Harmonika je pela, pari so ji dajali takst. Hejsa, hejsa, dum, dum dum... Joža, je bil vzhičen in ohenem slabe volje. Kljub starosti so ga pete srbele, rjavce zanj ni, — rad bi pil, kredita ni, — rad bi kadil, tobaka ni... Pucarjev Hilarij vstane izza mize in se zgubi v temo noči. Ples se vrši, kolovrati, pod odmeva, harmonika hrešči. Jožeta pogradi čudno čustvo. «Glej, vsega imajo, česar jim sreča poželi, samo jaz, Rinkov Jože, ki sem toliko hlač potrgal po svetu, nimam ničesar. Oh ljuba pipa, ko bi zdaj kdo prišel in bi vsaj tebe napolnil».

Hilarij se je vrnil in se malomarno vse del tik Jožeta. «Joža, česa ti pa manjka, da si tako čmeren?» «Tebi je lahko, a meni? Glej, niti pipe tobaka ne premorem». «Daj, da ti nabašem in ti plačam pol literčka, da boš tudi ti vesel». Hilarij je odrajal. Joža je zavrisnil v dvojnem veselju in pil kakor kanja. Blaženo grlo človekovo, sedaj si srečno! Joža se je bil zamaknil v deveta nebesa. Tu prižge pipa, potegne tri štirikrat..., nenadoma švigne iz pipe stolp dima in ognja, in osmodi Jožetu brku, trepalnice, obri...

«Slep sem, ti falot prokleti! Nasul si

mi smodnika v pipi, Jojmene, ropar ti! Nesrečna mati, ki te je prva brisala umazanca, nesrečni oče, ki ti je hlače meril, nesrečna žlahta, ki te ima v rogovniku, nesrečna botra, ki je držala pri krstu tvoje grešne kosti, nesrečna vsa tvoja rodovina od vekomaj do vekomaj. Če ti je Bog odpustil, Joža ti ne bo. Pri sodniku se vidiva. Oh jaz za vedno nesrečni slepec!»

Joža je tožil. Razprava je bila določena na dan 6. maja. Zgodaj zjutraj je bil Hilarij pred Jožetom v trgu. Ker je vedel, da si bo Joža najprej kupil tobaka, se je ustavil pri tobakarnarju Petru in mu povedal zgodbo pustnega torka. Hilarij se je skril in čez pol ure je pritrapljal Joža s spremjevalcem, ki je vodil slepega za roko. Zahteval je tobaka za tri lire in položil na mizo 10 lirske bankovec. Peter mu da tobak in vrne dve liri. Joža je s srepimi očmi otiral tobak in pripomnil: «Ej, kompare, ti me pa že ne boš uknil, saj vendar nisem slep. Tobak stane tri, jaz sem ti dal deset tir in ti si mi vrnil samo dve liri. Kje imaš dušo, ti jud krščeni!»

Joža se je zašil. Hilarij in Peter sta pričala, da še vedno dobro vidli in Joža se je po razsodbi brez vodnika zopet podal na Hrvaško, »kljuke pucat, če se vrne, sporočimo.

(Spisal Ciril Pušarjev za mesečnik Naš čolnič; ki se za 10 lir letnine načrti v Gorici, via Mameli 5).

je zgorelo. Samo in golo zidovje štrli iz tal. Požarna bramba iz Hruševja je bila hitro na pomoč, toda morali smo žalostno gledati ognjeno silo, ko smo bili skoraj brez moči: vodnjaki so prazni in tako tudi brizgalna ni mogla mnogo pomagati. Fantje in dekleta so pridno v škafih vodo nosili iz bližnjih studencev, tako da se ogenj ni razširil še na druge hiše.

Nevarnost je bila zelo velika. Požrtvalno so pomagali vojaki iz Škulj. Kmalu so pribitele tudi sosednje požarne brambe iz Landola, Razdrtega, Malega otoka, Senočč, Postojne, ki so vse pomagale, da ogenj ni vničil, cele vasi. Gospodarji niso skoraj nič zavarovali.

Pri tem požaru se je pokazalo, kaj pomeni pomanjkanje vode. Naša voda iz Stranji teče po celem Krasu in speljati jo misijo celo v Postojno. Mi sami, domačini, pa smo brez nje, čeprav nam pred nosom teče!

Mimo nas napeljuje električno silo od Soče v Postojno in Reko. V Hruševju zidajo občinsko hišo. Povsod se dela. Ali bi ne mogel naš skrbni občinski načelnik vse pozornosti obrniti na pranja vodovoda, ki je bil že v programu prejšnjih občinskih zastopov?

LOKEV na Krasu.

Tam oni torek sem bil v Lokvi, pa sem videl gručo ljudi, bi so jemali slovo od neke deklice. Ljudje so jokali, češ, oh kako bo zdaj hudo, kdo nas bo učil plesati; kdo bo učil otroke plesa? Zdaj verjam, da imajo nekateri Lokavci res dar za ples, še bolj ko za mižerijo.

JELŠANE.

Izredno slavnost smo praznovali pri nas v nedeljo 17. julija, slavnost, kakov je ni bil v Jelšanah že celih 39 let — namreč novo sv. mašo, katero je daroval č. g. Dr. Peter Serdč, salezijane, rojen v Argentiniji, čigar mati je pa naša domačinka, rojena v Dolenjah.

Slovesno pritrkovanje zvonov zvečer po zdravi Mariji v četrtek, petek in soboto je veselo oznanjalo po vsej obširni jelšanski fari izredno slavnost, ki je bila res lepa. Za to priliko je bila naša župna cerkev nad vse krasno in okusno okinčana, vsa v vencih in svežih cvetih, kjerkoj jih je bilo mogoče postaviti. Pa ni čuda — saj so dekleta iz domače in bližnjih vasi nanesle veliko število loncev cvetočih rož in splete so iz smrekovine čez 500 metrov vencev. Cerkev je bila videti kot krasen, nad vse lepo dišeč cvetličnjak. Vsa čast dekletom!

Slovesnost nove sv. maše se je začela ob 10. urj, ko je šel novomašnik v spredevu za zastavo, Mar. družbe, spremjan od duhovštine in sorodnikov, v cerkev, kjer so ga pri vstopu v cerkev pevci pozdravili s staro, a vedno lepo pesmijo »Novi mašnik, bod pozdravljen». Na to se je zapel pred altarijem »Pridi sv. Duh», in začela se je slovensa sv. maša, pri kateri je krasno prepeval domači pevski zbor. Po evangeliju je v prelepi pridi opisal salezijanec preč. g. Anton Luska pomen nove sv. maše in vzvišene dolnosti duhovnika. Na to je bil ofer, pri katerem je vsak udeleženec prejel spominsko podobico nove sv. maše, na kar se je nadaljevala sv. maša. Slovesnost je končala malo pred 1. uro z novomašnim blagoslovom in zahvalno pesmijo.

Da je bilo ta dan v Jelšanah zbranega silno veliko naroda iz domače in sosednih župnij, je razumljivo — saj pravi star pregovor, da se splača iti na novo mašo, tudi če se raztrže par poplatov.

Novomašniku, ki se bo v kratkem spet podal v svojo domovino Argentinijo, želimo obilo božjega blagoslova v njegovem vyzvišenem stanu!

Naj opomnimo še, da je pred 39 leti spravil lukaj novo sv. mašo naš domačin preč. g. Ante Stemberger, ustanovitelj Tržaške »Marijine družbe» in znan delavec na verskem in kulturnem polju, ka-

teri pa — žalibog — je sedaj tukaj bolan pri svojem bratu. Ljubi Bog mu podeli kmalu še telesno zdravje!

DOLINA.

Na travnikih v Žavljah obstoji že več let, še pred vojsko, pristajališče za aeroplane. Bilo je tudi več lop (hangarjev) za letala. Sedaj stojita samo še dva želenza hangarja; v enem je pokvarjen aeroplan, ki ga že več časa straži vojaška straža. Minulo soboto, dne 23. julija zvečer ob 9.30 je nastala silovita nevihta in vrtinec. Tako je razsajal vihar, da so delaveci oljarne v Žavljah prestašeni zvezali na prosto, v strahu, da odnesе vso varljivo. Gorje tistem, ki je takrat bil na cesti.

Ravno takrat je šel 28 letni mladenič Anton Sancin delat v oljarno, ker se ob 10 ih zvečer menjajo delavci. V največjem vrtincu je prišel do železnih hangarjev, koder vodi mimo pot v oljarno; in da se zavaruje proti viharju, je hotel iti pod streho hangarja. A je naletel na vojaško stražo, ki je nekoliko oddaljena zavila nanj. On se je takoj oglasil, češ da hoče iti vedrit in je tudi vzdignil roki kvišku. A straža tega ni opazila in je streljala. Nesrečni Sancin je padel na tla, zadet v trebuh in desno roko. Ko se je hotel dvigniti, je straža še enkrat ustrelila in ga zadela v prsa. Težko ranjenega so še po noči prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so mu po dolgotrajni operaciji deloma izvlekli košček izstrelkov. Njegovo stanje je težko, ker je izgubil mnogo krvi; a upanje je, da se zdravnikom posreči mu rešiti življenje. Vsi pomilujejo nešrečnega Sancina, ki je bil priden in varčen mladenič, kakoršnih je pri nas zelo malo.

Posojilnice v Istri.

Dne 25. t. m. se je vršil v Puli sestanek, katerega so se udeležili g. prefekt Cavalieri, zastopniki istrskih mestnih branilnic in posojilnic, zastopniki bank in zastopnik fašistovske stranke.

V zvezi s tem, da je vlada z odlokom od 12. julija 1927. razpustila Zadružno zvezo v Poreču, se je obravnavalo prasanje, kako združiti vse istrske hranilnice in posojilnice, italijanske in slovenske, v eno zvezo. Gospod prefekt je predložil več resolucij, med drugimi tudi tele: Prosi se državna zveza posojilnic v Rimu, naj poskrbi, da se slovenske posojilnice v Istri odcepijo od tržaške Zadružne zveze se in naj se osnuje ena edina istrska zveza posojilnic, italijanskih in slovenskih. — Reši naj se prasanje agrarnega kredita za Istro in to s pomočjo Istituto Federale delle Tre Venezie.

Skrbna mati

daje svojim otrokom kakao DE JONG'S da čvrsto rastejo in zdravi ostanejo. To je prvorstno krepilno sredstvo za majhne, za stare in za take, ki so prestali bolezni.

Kje pa vi kupujete obutev?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst — Via Arcata 19 — Trst

:-: LASTNA IZDELovalnica :-:

Čevlji delani samo na roko

Tvrdka znana po vseh podželskih sejmih.

Velika izbera.

Prijazna postrežba — Zmerne cene.

KOMEN.

O delovanju tukajšnjega krajnega odbora fašistovske stranke smo zvedeli sledče. Odbor je sklenil izročiti organizacijo Balile in Avanguardie gospodu Ferdinandu Kendi, ki je šolski ravnatelj za naš okraj. — Nato je odbor razpravljal o organizaciji sindikatov v naši okolici. — V kratkem se bo ustanovil tudi ženski odsek. Ženske, ki so določene, da organizirajo ženski oddelki, so gospe: Josipina Kovačič, St. Campana, Marija Pahovcovich in Albina Živec.

V nedeljo 17. t. m. smo priredili srednji Kraševci veliko prošnjo procesijo k Devici Mariji obršljanski. Res smo imeli nato nekaj dežja. Prosimo Stvarnika, gospodarja vremena, vetrov in morja, naj bi nam dal zadostno pohlevnega dežja!

ŠEMPOLAJ.

Cesta od Nabrežine do Komna je v strahovito slabem stanju. Zadnji čas je, da bi se merodajni in odgovorni krog odločili, da se cesta popravi, kar bo nele v korist prizadetih občin, ampak sploh vseh pasantov in voziteljev, ki se poslužujejo naše ceste.

PONIKVE na Krasu.

Kakor smo že poročali, je dobila avberska občina postajo milicnikov. Milicnik, ki jih je poleg načelnika šest, so se nastanili v samotni hiši med Avberom in Ponikvami. Naš domačin g. Vekoslav Orel jim je dal doslej še nerabljeni hišo v najem.

RODIK.

V nedeljo se je vršil sestanek za ustanovitev kmečkega sindikata v Racetovi gospolini. Predsedoval je milični poročnik Grazioli, ki je prisotnim obrazložil nalage in cilje fašizma.

Po govoru so se vršile volitve za odbor. Odborniki so:

Ivan Čeh, Anton Gregoretič, učitelj, Jožef Babič in Ivan Cerkvenik. Nato je zbor govoril o posojilnici, kateri da bo dal sredstva Credito agrario. Sklenili so osnovati v Rodiku drevne.

Končno se je vršil razgovor s jugarskimi zadevah. Po sestanku je g. Čeh povabil geste na kozarec, kjer se je razvila ob petju Giovinezza zabava.

CEROVO v Brdih.

Jako pomenljiv in vesel praznik je bila za nas nedelja 17. t. m., ko je dalo prvo sv. mašo naš domačin g. A. Martinčič. Okrog 10. ure se je v spremstvu gg. sobratov in gostov naš slavljenec podal iz župnišča skoz lep slavolok, s katerega je padalo cvetje. Pevski zbor mu je pel: Bod' pozdravljen, novomašnik! Altar je bil pripravljen na obširnem trgu pred cerkvijo sv. Nikolajem. Slavnostni govor je imel č. g. Ciril Sejd, in sicer o pomenu duhovniškega stanu. Med sv. mašo je pel samospev tenorist g. Joško Bratuž, in domači zbor pod

smodnika v pipi, Jojmene, ropar ti! Nesrečna mati, ki te je prva brisala umazanca, nesrečni oče, ki ti je hlače meril, nesrečna žlahta, ki te ima v rogovniku, nesrečna botra, ki je držala pri krstu tvoje grešne kosti, nesrečna vsa tvoja rodovina od vekomaj do vekomaj. Če ti je Bog odpustil, Joža ti ne bo. Pri sodniku se vidiva. Oh jaz za vedno nesrečni slepec!

... .

Trava je vsa zagorela, živilna nima paše, na njive je pogled zelo žalosten. Pomanjkanje je pred durmi. Temu nasproti pa je cena živini pregloboča padila, če vzamemo v ozir cene za industrijske pridelke, ki so še vedno visoki. Zato prosimo g. poteštata, naj se pri prihodnjem občinskem proračunu ozira na slabo letino. Zdaj ko bo grozdje zorelo, bomo v stalnem strahu, ker nimamo poljskega čuvaju, ki je tako potreben. Smo tudi brez orgel, brez duhovnika, brez starešin cerkevnih. Torej povsod »rikverce marširne».

HRENOVIŠKA FARĀ Vel. Brda.

V soboto 16. t. m. je zadeba naša vas huda nesreča. Rayno opoldan, ko smo sedeli pri kosilu, je izbruhnil sred vasi silen požar. Še zavedli se nismo, in že so bile štiri hiše v plamenih. V naglici smo rešili samo živino in opravo. Vse seno in žito po skedenjih in v podstrešju

Gospodarstvo

Deželni pravilnik in cestnina.

Po zakonu (št. 2538 od dne 18. nov. 1923.) ima občina in tudi dežela pravico, da naloži davek na osebe in bitja, ki se poslužujejo občinske ali deželne poti.

Ta davek sme znašati kvečjemu eno tretjino tega, kar stane vzdrževanje dočne ceste.

Deželna komisija za tržaško pokrajino se je poslužila te pravice za leto 1925, in 1926. in si je v ta namen sestavila poseben pravilnik.

Deželna komisija je po dveletni skušnji spoznala pomanjkljivosti pravilnika, in ga je zato nekoliko spremenila.

Po starem pravilniku se je reklo: Toliko rabimo, toliko zberimo. Po novem pravilniku pa se pravi: Določimo vnaprej, koliko bo znašal davek za vsako vrsto voz posebe (avtomobil toliko, kmečki voz toliko itd.) Po novem pravilniku bo človek vnaprej znał, koliko bo moral plačevati; po starem pa je dobil račun šole naknadno.

Tarifa.

Tarifa letna bo znašala 30 do 70 lir za vozove sploh, 40 do 60 lir za kočije, 50 lir za motocikle, 80 lir za motorje z vozičkom, 150 do 1000 lir za osebne automobile, 250 do 600 lir za kamijone na pneumatiko, 400 do 750 lir za kamijone s polnimi gumami.

Prostost davka.

Davka prosta bodo vozila, ki imajo značaj kmetijskega stroja, ki se rabi edinole za poljska opravila.

Cestinska doklada.

Deželna komisija bo vrhu tega naložila cestinsko doklado za vozove, ki izredno dosti kvarijo ceste, na pr. vozila za dovoz k žagam, opekarnam itd.

Ta cestinske doklade se meri po količini prevažanega blaga: in sicer lir 250 za prevoze 1000 do 1500 ton, do lir 1000 za prevoze nad 600 ton na leto (brutto).

Rekurzi.

Proti določilom deželne komisije se dela rekurz v 1. stopnji na «Commissione Comunale di Trieste per i tributi locali», v. 2. stopnji pa na «Giunta provinciale amministrativa, Trieste».

Nova postava o gnojnikih.

Vsek prefekt bo za svojo deželo določil, kako velik mora biti gnojnik.

V treh letih po razglasitvi prefektovne odredbe mora vsak kmet zgraditi betoniran ali vsaj nepropusten gnojnik. In sicer velja to le za kmete, ki imajo več kot dve glavi živine, pri čemer se drobnica in mlada živila ne upošteva.

Gnojika ne bo treba delati v planinskih stajah, tudi ne v krajih, kjer je zemlja nepropustna.

Zavodi, ki dajejo kmetijski kredit, so počlaščeni dovoljevati posojila za zidanje gnojnika, in sicer z 10 letno amortizacijo v obrokih.

Prestopki te postave se kaznujejo z globo 200 do 500 lir.

Kdo bo smel gnojnik nadzirati?

Osobje kmetijskih uradov, okrajni živinski zdravniki ter občinski sluga. In sicer se mora napraviti zapisnik.

Kam pojde denar, zbran po prestopkih? Osem desetin ostane državi, dve desetini pa dobi, kdor je prestopek ugotovil.

Cene v Istri v prvi polovici julija.

	Buzet	Piran	Izola
Črno vino	2.30	2.50	2.45
Belo vino	2.20	2.40	2.25
Olje	9	9	9
Seno	23	35	—
volovi	4.25	4.30	—
teleta	6.25	5	—
ovce	1.35	1.40	—
mleko	0.80	1.30	1.40
jajca	0.35	0.50	0.40

Sejm v Trnovem 4. julija: volvi 300-320, krave 200-250, teleta 625 L. Prašiči 100, 150, 200 L na glavo.

ZANIMIVOSTI.

London leže tla.

V Londonu je neka cesta, ki je v nevarnosti, da jo požre zemlja. Začelo se je s tem, da so ljudje nekoč planili v neko hišo, kjer so bili pri kosišu ter klicali: Pojdite gledat, vašega vrta ni več. In res, namesto vrta je bila velika luknja brez dna. S 55 m dolgo vrvjo so jo merili, pa niso prišli do dna. Vsak dan izginjajo v brezna zidovje, drevesa, vrtovi itd.

Po čem je lira?

Dne 20. julija si dal ali dobil:

Za 100 dinarjev	32.20	L
» 100 čeških kron	54.50	»
» 100 franc. frankov	72.—	»
» 100 švic. frankov	350.—	»
» 100 nemških mark	440.—	»
» 100 avstr. šilingov	260.—	»
» 1 dolar	18.15	»
» 1 angleški funt	90.—	»

Tipografia Fratelli Mosettig — Trieste.

MALI OGLASI

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživajte «Gastrin». — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je Prsní sirup. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo Sirup balsamicus. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je «Reumazan» kot tekočina, a «Liniment Lanomentol» kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z govorim učinkom — «Sentjurjevo» mazilo; izvrstno za rane, ture, opeklina, odrtiny; prepreči prisad, meči in celi. — Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODRESENIKU — Bistrica.

ACQUA DELL' ALABARDA.
proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačanje korenin. Steklonica po 6 lir — se dobiva v lekarini Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegl.

GLYKOL CASTELLANOVICH.

Izredno učinkovito brezalkoholno sredstvo proti oslabljenju živcev, spošnemu oslabljenju teku in za ženske v slučajih nerednosti v čiščenju. Cena steklenici L. 8.50. Za popolno zdravljenje 6 steklenic. Cena L. 45.50, Trst, Via dei Giuliani, 42.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje Po ugodnih cenah. Tvrda Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

Pri hrani je važna redilnost

tako pravijo zdravniki in vsi drugi, ki kaj razumejo. Testenine «Pekatele», ki se vdobe v $\frac{1}{2}$ kg. originalnih zavojih so izdelane iz zdroba, trde pšenice in so vsled tega izredno redilne.

Zobozdravnik

dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16 III

(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

Kupujte vedno le

holandski kakao

DE JONG'S

ki mu gre prvenstvo po pristnosti in kakovosti.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST, Campo S. Giacomo št. 5

Najlepša prilika za nakup

birmanskih daril!

Andrej Purič

TRST

Via Media št. 6

Kovački mojster

IZVRŠUJE vsakovrstna stavbena dela, železne ograje in omrežja - Takojenja izvršitev - Stedilniki vseh vrst - Izdeluje tudi železne rolettes. Poprave spopolnitve

ZDRAVNIK

Dr. IGOR FRANKO

abscent dunajske klinike, ordinira edeslej samo

v IL. BISTRICI vsak dan

od 10-12 in od 15-17 h.

Za cerkve, dvore, hotele, gostilne.

Harmoniji

Klavirji Pianini Avtopiani

izvršeni od prvovrstnih tovarn

, Pollmann & Weiss, „Stallberger“ itd.

Ugodni plačilni pogoji

PRODAJA — MENJUJE — POSOJA — POPRAVLJA.

Cenik ali proračun na zahtevo zastonj.

Trgovina s klavirji inž. Gino Riosa - Trst via Mazzini 44.

TELEFON 746.

Cevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1824.
z veliko premijo, diplom in zlato svinčino

Trst — via Caprin 5 pri Sv. Jakobu — Trst

Le k Forcessinu vel hité,
da si obujejo nogé.

On šiva trdno in močno,
pa elegantno in lepo.

Ko pa račun vam naredi,
se vam celo poceni zdi.

